

ایران ورجاوند

مجله ایران‌شناسی | سال ۲ | شماره ۳ | پاییز و زمستان ۱۳۹۸ | ۳۰۰۰۰ تومان

- ◆ کوزه فقاع: تقسیری دشوار بین متون تاریخی و شواهد باستان‌شناسی
- ◆ ملاحظاتی درباره هنر متأخر ساسانی: سرستون‌های منقوش تاق بستان
- ◆ هویت‌شناسی و بررسی باستان‌شناختی بافت تاریخی روستای تیغدر قاین
- ◆ شاهکاری سرگردان در پستو: ابریق برنجی موزه باستان‌شناسی شهر زنجان
- ◆ بررسی باستان‌شناختی بخش‌های زهان و شاسکوه شهرستان زیرکوه خراسان جنوبی
- ◆ اهوره مزدا و شاپور دوم؟ یادداشتی بر سنگ‌نگاره دبهیم‌ستانی اردشیر دوم در تاق بستان

ایران ورجاوند

ایران ورجاوند زنده است

مجله ایران شناسی

سال ۲ | شماره ۳ | پاییز و زمستان ۱۳۹۸ |

| شماره ثبت مجله: ۸۰۶۸۸ | شماره ثبت نشان: ۲۹۶۲۹۸ |

ا صاحب امتیاز و مدیر و سردبیر: دکتر شاهین آریامنش |

امدیر داخلی: هوشنگ رستمی |

نشان مجله ایران ورجاوند برگرفته از گچبری ساسانی یافت شده از تیسفون عراق مربوط به دوره ساسانی است. داستان این گچبری به سال‌ها پیش بازمی‌گردد هنگامی که اسکار رویتز باستان‌شناس آلمانی همراه گروهش در سال ۱۹۲۹ میلادی در تیسفون در محدوده ساختمان بزرگی با نام معارید در حدود ۳ کیلومتری تاق کسری و ۱/۷۵ کیلومتری شمال دهکده سلمان پاک به کاوش‌های باستان‌شناسی پرداخت که در این کاوش‌ها از محلی که سپس تر خانه معارید ۶ نام گرفت شماری صفحه‌های گچبری گرد به دست آورد که در میان آنها صفحه‌گردی با دو بال گشوده شده از روبه‌رو وجود داشت که این دو بال، نشانی به شکل هلال ماه را دربر گرفته‌اند. این گچبری هم اکنون در موزه برلین آلمان نگهداری می‌شود.

تهران، صندوق پستی: ۵۶۹-۱۴۵۱۵

www.iranvarjavand.ir

Iranvarjavand@hotmail.com

۰۹۳۹۵۹۶۹۴۶۶

همه حقوق این اثر برای ایران ورجاوند محفوظ است. تکثیر، انتشار، چاپ و بازنویسی این اثر یا بخشی از آن به هر شیوه همچون رونوشت، انتشار الکترونیکی، ضبط و ذخیره روی سی دی و چیزهایی از این دست بدون موافقت کتبی و قبلی مجله ایران ورجاوند ممنوع است و متخلفان بر پایه قانون «حمایت از حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان ایران» تحت پیگرد قرار خواهند گرفت.

| با همکاری گروه پژوهشی باستان‌کاوی تیسافرن |

”سیاهه“

مقاله

- اهوره مزدا و شاپور دوم؟ یادداشتی بر سنگ‌نگاره دیهیم‌ستانی اردشیر دوم (۳۷۹-۳۸۳ م) در تاق بستان
۴ برونو اورلت، ترجمه سجاد بهرامیان
- ملاحظات دربارۀ هنر متأخر ساسانی: سرستون‌های منقوش تاق بستان ا متتو کمپارتی، ترجمه شاهین آریامنش
۲۰ شاهکاری سرگردان در پستو: ابریق برنجی موزه باستان‌شناسی شهر زنجان ا علی نوراللهی
۳۴ کوزۀ فقاغ: تفسیری دشوار بین متون تاریخی و شواهد باستان‌شناسی استفان پرادینس، ترجمه محسن سعادت
۶۴ بررسی باستان‌شناختی بخش‌های زهان و شاسکوه شهرستان زیرکوه خراسان جنوبی ا محمد فرجامی، علی اصغر
۷۴ محمودی‌نسب
- هویت‌شناسی و بررسی باستان‌شناختی بافت تاریخی روستای تیغدر قاین ا علی اصغر محمودی‌نسب، اسماعیل
معروفی اقدم

درگذشتگان

- ۱۲۰ رابرت دایسن ... آرشاک ایروانیان

پیشخوان

- ۱۲۱ افول و سقوط شاهنشاهی ساسانی و ... آرشاک ایروانیان

گزارش

- ۱۲۵ نکوداشت استاد رضا مستوفی فرد آرشاک ایروانیان
- نخستین همایش دوسالانه بین‌المللی انجمن علمی باستان‌شناسی ایران، برهمکنش‌های فرهنگی، پیوست و
۱۳۱ گسست
- ۱۳۶ هفدهمین گردهمایی سالانه باستان‌شناسی ایران
- بیانیه جامعه باستان‌شناسی ایران درباره نصب دوربین‌های مدار بسته در محل کار کارشناسان باستان‌شناسی
۱۴۲

هفدهمین گردهمایی
سالانه باستان‌شناسی

m
bology

18-19 February 2020
National Museum of Iran

هفدهمین گردهمایی سالانه باستان‌شناسی ایران

۲۹ و ۳۰ بهمن ماه ۱۳۹۸ | موزه ملی ایران

بهار باستان‌شناسی ایران

هفدهمین گردهمایی سالانه باستان‌شناسی ایران با حضور باستان‌شناسان ایرانی و نیرانی ۲۹ و ۳۰ اسفندماه ۱۳۹۸ در موزه ملی ایران برگزار شد.

جبریل نوکنده رییس موزه ملی ایران در این همایش گفت: مفتخریم در آستانه نوزد طبیعت، نوزد باستان‌شناسان را با برگزاری هفدهمین گردهمایی سالانه جشن بگیریم. این همایش که نتیجه فعالیت‌های یک سال کاری باستان‌شناسی ایران را دربرگرفته است، با تلاش همکارانمان در پژوهشگاه و پژوهشکده باستان‌شناسی محقق شده است. موزه ملی ایران هم افتخار همراهی این همایش را با مشارکت در برگزاری آن از طریق بسیج تمامی امکانات و نیز برگزاری نمایشگاهی از یافته‌های یک سال اخیر داشته است. نمایشگاه هفدهمین

همایش سالانه باستان‌شناسی ایران نیز با حدود ۱۲۳ شیء از محوطه‌های چگاسفلی، لیارسنگ‌بن، بازه‌هور، چهارآباد، سگزآباد، امیرآباد و آجرپزی بازه زمانی هزاره چهارم پم، عصر مفرغ، عصر آهن و دوره ساسانی را پوشش می‌دهد. مهم‌ترین شیء این نمایشگاه، یک دندان انسان است که بیش از ۴۰ هزار سال قدمت دارد و در اواخر دهه ۱۳۷۰ در غار وزمه در نزدیکی شهر اسلام‌آباد غرب در استان کرمانشاه کشف شد. بررسی میکروسی‌تی اسکن این دندان توسط پژوهشگران دانشگاه فرانسوی و موزه ملی نشان داد که مربوط به انسان نئاندرتال است. این کشف برای اولین بار به‌طور قاطعی ثابت کرد که انسان نئاندرتال در ایران هم

می‌زیسته است. از دیگر اشیاء شاخص این نمایشگاه استل‌های سنگی چگاسفلی که کهن‌ترین استل‌های منقوش پیش از تاریخ ایران است. پیکره‌های شیشه‌ای دوره اشکانی محوطه لیارسنگ‌بن به شکل لاک‌پشت و مشت‌گره کرده و پارچه‌ها و دست‌کش چرمی معدن چهارآباد زنجان و گچبری‌های ساسانی بازه‌هور خراسان که یادآور آثار بندیان دره‌گز هستند. نمایشگاه‌هایی از این دست، علی‌رغم پیچیدگی‌هایی که در برگزاری آنها وجود دارد از قبیل حفاظت و مرمت اشیاء و انتقال از استان‌ها، به‌سان خون تازه‌ای هستند که در رگ‌های

تلاش برای کاوش‌های مشترک در ایران فرهنگی

همایش نخست این سلسله نشست‌ها، پروفیسور رابرت دایسن، کاوشگر حسنلو و تپه حصار، دو روز پیش دار فانی را وداع گفت. بی‌شک نام او در باستان‌شناسی ایران زنده است، ضمن تسلیت به خانواده ایشان و همکاران باستان‌شناس، برای شما آروزی سلامتی و شادی دارم.

بهر روز عمرانی رییس پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری گفت: تلاش

هرساله شاهد ورود اشیائی از تازه‌ترین کشفیات باستان‌شناسی ایران باشد و این فرصت برای بازدیدکنندگان و کارکنان موزه ملی ایران اهمیت بسیار دارد.

نوکنده گفت: نکته آخر اینکه هفدهمین همایش را در حالی برگزار می‌کنیم که یکی از شرکت‌کنندگان در

موزه‌های

کشور جاری

می‌شود و موزه ملی ایران این بخت را داشته است که با مشارکت پایاپای در برگزاری کنگره‌های باستان‌شناسی،

پرسش محور، در کنار بهره‌مندی از علوم میان‌رشته‌ای همچون دیرین‌اقلیم‌شناسی، گیاه‌شناسی، ژئوفیزیک و... بی‌تردید در درک بهتر وضعیت فرهنگی مناطق باستان‌شناسی از دیگر انتظارات آتی پژوهشگاه از پژوهشکده باستان‌شناسی و جامعه باستان‌شناسی کشور اعم از دانشگاهیان و پژوهشگران آزاد است.

عمرانی یکی از چالش‌های پیش روی مدیران میراث فرهنگی را در سطوح ملی و جهانی، چگونگی انتقال

است که ادارات کل استان‌ها و پژوهشکده باستان‌شناسی باید به آن توجه کنند.

عمرانی گفت: مبحث بهره‌مندی از ظرفیت پروژه‌های نجات‌بخشی، با عنایت به موضوع قانون برشمرده، می‌بایست در فاز مطالعه و امکان‌سنجی طرحها مطالعات میراث فرهنگی انجام شده، و این مطالعات در شناسایی و پاسخ‌گویی به زوایای پنهان روند فرهنگی مناطق باستان‌شناسی کشور موثر واقع شوند. تداوم منظم و هدفمند پژوهش‌های باستان‌شناسی

پژوهشکده باستان‌شناسی در تدوین ضوابط و دستورالعمل‌ها ستودنی است و البته تا رسیدن به جایگاه مطلوب می‌بایست جدیت بیشتری اعمال شود. با توجه به اهمیت تهیه نقشه باستان‌شناسی در امر حفاظت از محوطه‌ها و پاسخ‌گویی به موضوع توسعه اقتصادی، نقشه باستان‌شناسی اصلی‌ترین اولویت پژوهشکده در سال پیش رو خواهد بود. الزام قانونی در تعیین عرصه و حریم محوطه‌ها و علامت‌گذاری به منظور بهره‌مندی از چتر حمایتی قوانین، نکته دیگری

بررسی های باستان‌شناسی تلاشی برای تکمیل نقشه باستان‌شناسی است

موضوع بتوان سوای اقدامات مطالعاتی همچون انتشار کتب با مضامین سمرقند، افغانستان، گرجستان، کشورهای آسیای میانه و آسیای صغیر شاهد راه‌اندازی گروه‌های کاوش مشترک در این حوزه بوده و در سال آتی امکان برگزاری کنگره باستان‌شناسی در سطح بین‌المللی را فراهم آوریم.

روح‌الله شیرازی رییس پژوهشکده باستان‌شناسی با اشاره به اینکه در سال ۱۳۹۷ خورشیدی ۲۳۰ مجوز فعالیت میدانی اعم از بررسی، کاوش و برنامه‌های مستندنگاری صادر شده گفت: این فعالیت‌ها که در چارچوب وظایف ذاتی پژوهشکده باستان‌شناسی شکل گرفته‌اند طیف متنوعی از کارها را دربرمی‌گیرد. جدای از برنامه‌های متعدد تعیین عرصه و پیشنهاد حریم که تعداد آنها در سال ۱۳۹۷ به ۵۴ مورد می‌رسد، بررسی‌های باستان‌شناسی که شامل ۳۸ مجوز بررسی است، بخش زیادی از فعالیت‌های پژوهشی را به خود اختصاص می‌دهد

مجله باستان‌شناسی و انتشار مجدد گزارش‌های باستان‌شناسی دوره‌ای، برنامه‌ریزی در برپایی نشست‌های منظم گزارش به همکار از سوی گروه‌های اعزامی، بی‌تردید قدم‌های مثبتی در جهت جلوگیری از انباشت داده‌های خام حاصل از کاوش‌ها در بایگانی باستان‌شناسی بوده است.

رییس پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری نظارت دقیق پژوهشکده بر فعالیت‌های باستان‌شناسی را مسئله دیگری خواند که موجب ارتقای فعالیت‌های باستان‌شناسی کشور شده است و در این خصوص، واگذاری طرح‌های پژوهشی و توجه به ظرفیت دانشجویان تحصیلات تکمیلی موکداً توصیه می‌شود.

عمرانی امیدواری کرد: در سال پیش رو با عنایت به مفاد قانون برنامه ششم توسعه در خصوص شناسایی و حفاظت در حوزه ایران فرهنگی و دستور مقام عالی وزارت بر این

اهمیت جایگاه علمی و فرهنگی محوطه‌های باستان‌شناسی به آحاد جامعه خواند و گفت: از این طریق و با آگاهی‌بخشی به مردم برای حفاظت بیشتر از آثار تاریخی است که تحقق توسعه، پایدار شدنی خواهد بود. به نظر می‌رسد که می‌بایست ارتباط بیشتری بین بدنه تخصصی باستان‌شناسی و کارشناسان امور گردشگری برقرار شود تا بتوان ضمن همکاری با کارشناسان گردشگری، امکان بازدید عموم مردم را از نتایج پژوهش‌ها و یافته‌های باستان‌شناختی فراهم آورد، و در عین حال به حساسیت‌های خاص جامعه باستان‌شناسی در این گونه موارد و موضوع آسیب‌پذیری ذاتی محوطه‌ها، بافت‌ها و بناهای تاریخی و فرهنگی نیز توجه داشت.

او گفت: اقدام پژوهشکده باستان‌شناسی در انتشار منظم

باستان‌شناسان کاوش‌های خود را در شرایط بد طبیعی و هوایی تنها با عشق انجام می‌دهند

علی اصغر مونسان وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی در این همایش گفت: صحبت از میراث فرهنگی دشوارتر از صحبت درباره فرهنگ است. میراث فرهنگی سندی از هویت یک ملت، تاریخ نیاکان و تاریخ کشور و مردم است. جمع میراث فرهنگی نشان‌دهنده تجربیات بشر و روای خاطرات ارزشمند بشر است.

مونسان با اشاره به اینکه میراث فرهنگی شاید به لحاظ جغرافیایی و مرزبندی‌ها با نام آن کشورها ثبت شود اما تمدن بشری را شکل داده‌اند و متعلق به جهانیان هستند تصریح کرد: امروز جنگ میان کشورها بر سر اثبات هویت کشورهاست و اگرچه این کار مذموم است اما نشان‌دهنده اهمیت میراث فرهنگی است. ملت بزرگ ما با تاریخ و پیشینه تاریخی

و کاوش اضطراری در سال ۱۳۹۷ اشاره کرد که بیشتر این فعالیت‌ها در منطقه شمال غرب و غرب کشور متمرکز بوده و گفت: در این راستا مطالعات میراث فرهنگی در محدوده سد کانی سیب، در حاشیه رودخانه زاب کوچک، از سال ۱۳۹۵ در استان آذربایجان غربی و در شهرستان پیرانشهر در جنوب دریاچه ارومیه آغاز شده بود. در نتیجه بررسی‌های باستان‌شناسی در این حوضه، بیش از ۳۰ محوطه از دوره‌های مختلف شناسایی شده است.

رییس پژوهشکده باستان‌شناسی تصریح کرد: ۴۹ برنامه کاوش باستان‌شناسی در سال ۱۳۹۷ به مرحله اجرا در آمده که بیش از ۳۳ مورد از آنها از استان‌ها تأمین اعتبار شده‌اند و پژوهشکده باستان‌شناسی نتوانست تمامی برنامه‌های پرسش محوری را که هر ساله اجرا می‌کند به سرانجام رساند و فقط ۵ برنامه میدانی از این نوع تحقق یافته است.

که تلاشی لازم برای تکمیل نقشه باستان‌شناسی است. وی به برنامه میدانی بررسی باستان‌شناسی در صفحات جنوبی استان فارس در لارستان انجام یافته اشاره کرد که طی این برنامه میدانی ۳۰۱ اثر فرهنگی-تاریخی شناسایی شد.

شیرازی با بیان اینکه ثبت ۲۲ محوطه از دوران پارینه‌سنگی، گواهی بر اهمیت این دوره و حضور انسان از حدود ۸۰ هزار سال قبل در این منطقه دارد تصریح کرد: از دوره‌های مختلف، به‌ویژه دوران تاریخی، استقرارها و آثار متعددی یافت‌شده که از آن جمله می‌توان به ۸۸ قلعه از دوران ساسانی در این ناحیه از سرزمین فارس اشاره کرد. این نتایج به‌خوبی نشان می‌دهد که این بخش از سرزمین ایران، همچون دیگر بخش‌های فلات ایران، نقش مهمی در روند تکامل فرهنگی ایفا کرده است. او در ادامه به صدور ۳۵ مجوز برنامه‌های نجات‌بخشی

گردهمایی سالانه سنت حسنه در باستان‌شناسی ایران است

بدهیم،
زیر
محوطه‌های باستان‌شناسی
می‌توانند به مقاصد گردشگری
تبدیل شوند.

پر اهمیت خودش، فرازا و فرودها را دیده و خاطرات تلخ و شیرینی را پشت سر گذاشته اما همیشه سهم مهمی از ایجاد تمدن بشری، اخلاق و فرهنگ در سطح جهان داشته است. باستان‌شناسان با همه کمبودها اتفاقات خوبی را رقم می‌زنند. خواهش می‌کنم پژوهشگاه میراث فرهنگی به‌رغم وجود محدودیت‌ها همانند سال‌های گذشته کاوش‌های باستان‌شناسی بسیاری انجام دهد.

محمد حسن طالبیان

بیانیهٔ جامعهٔ باستان‌شناسی ایران

ابلاغ شده که بدعتی بدشگون و مخرب خواهد بود. این ابلاغیه بر لزوم ایجاد هیئتی به نام «کمیته راهبری حفاظت الکترونیک» تأکید دارد و در بخشی از آن «لزوم

صادر کرد که چنین است: به تازگی ابلاغیه‌ای شگفت‌آور از سوی دفتر وزیر میراث فرهنگی در تاریخ ۲۴ آذر امسال به دفتر رییس پژوهشگاه میراث فرهنگی

با ابلاغیهٔ جدید وزیر وزارت‌خانهٔ میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری مبنی بر نصب دوربین هنگام کاوش باستان‌شناسی، جامعهٔ باستان‌شناسی ایران بیانیه‌ای

نصب دوربین‌های مدار بسته ۲۴ ساعته در محل کاوش‌های باستان‌شناسی» و نیز «تحويل روزانه آثار مکشوفه به امنای اموال» تاکید شده است.

توجیه ناپذیر بودن چنین ابلاغیه‌ای از آنجاست که می‌دانیم بسیاری از محوطه‌های باستانی، موزه‌ها، پایگاه‌ها و محوطه‌های ملی و جهانی میهنمان به دلیل عدم تأمین اعتبار مالی فاقد ابتدایی‌ترین امکانات حفاظتی و از جمله دوربین‌های مدار بسته هستند، و از این نظر حفاظت و تأمین امنیت آنها همواره یکی از مسائل و نگرانی‌های کارشناسان میراث فرهنگی بوده است. بنابراین، این پرسش مطرح می‌شود که چگونه نصب دوربین‌های مدار بسته در محل کار باستان‌شناسان در اولویت مدیریت وزارتخانه قرار گرفته است ولی محوطه‌های ملی و جهانی ما در اولویت نیستند؟ با توجه به این واقعیت که در محل‌های کاوش باستان‌شناسی همواره یکی از ناظران پژوهشکده باستان‌شناسی (زیرمجموعه وزارت میراث فرهنگی) حضور دائمی دارد، ملاحظات حفاظتی و امنیتی برای نصب دوربین‌های

مدار بسته در محل‌های کاوش باستان‌شناسان با پرسش‌ها و تردیدهای جدی روبه‌رو می‌شود و قابل توجیه نیست. در این وانفسای وضعیت ناگوار اقتصادی کشور و وزارتخانه و تحریم‌های بین‌المللی که زندگی روزمره مردم را نیز دچار مشکل کرده است، بجاست پرسیم که آیا جناب وزیر، آقای علی اصغر مونسان، از این ابلاغیه آگاه است و اگر بلی، آن را چگونه توجیه می‌کنند؟ منشاء این تصمیم نسجیده برای صرف بودجه‌های کلان برای نصب دوربین‌های مدار بسته چیست و بنا به چه ضرورتی صورت می‌گیرد؟

در تأمین امنیت و حفاظت فیزیکی از محوطه‌های باستانی عوامل و مسائل بسیاری دخیل هستند که آن را موضوعی چندوجهی می‌کند. از تصمیمات برای تأمین اعتبار و اختصاص بودجه‌های حفاظتی تا تأمین منابع انسانی، اولویت‌بندی‌ها و بسیاری مسائل دیگر همه ماحصل روندی است که حفاظت از محوطه‌ها و اموال فرهنگی نتیجه آنها هستند. از این نظر، آیا باید انتظار داشته باشیم که دوربین‌های مدار بسته نظارتی

در اتاق‌های مدیران و محل‌های تصمیم‌گیری درباره بودجه‌ها و مدیریت منابع نیز نصب شود؟ آیا باید انتظار داشته باشیم که چنین ملاحظاتی شامل محل کار کارشناسان و مدیرانی که با سایر بخش‌های میراث فرهنگی درگیر هستند از جمله گردشگری، مالی، روابط بین‌الملل، مرمت و حفاظت ابنیه تاریخی، صنایع دستی و... نیز نصب شود؟ در محل انجام طرح‌های مرمت (برای نمونه در گنبد شیخ لطف‌الله) چگونه؟

اجرای این ابلاغیه دفتر وزارت میراث فرهنگی پیامدهای مخربی خواهد داشت؛ زیرا جدای از نادیده گرفتن اولویت‌های حفاظتی و اتلاف سرمایه بیت‌المال، سرمایه اجتماعی یک صنف متخصص که «اعتماد» است را هدف قرار خواهد داد و از این رو به سرمایه‌ها و منابع انسانی کشور در زمانی که کشورمان به نیروهای متخصص و کارشناس نیازمند است آسیب می‌زند. چنین تصمیمی نشان‌دهنده ناآشنایی طراحان آن با ماهیت پژوهش‌های علمی و کاوش‌های باستان‌شناسی است. ظاهراً ذهنیت بنیان‌گذار این ابلاغیه تصویری

غیرواقعی و احتمالاً شبیه قرن نوزدهم میلادی است که در آن فعالیت‌های باستان‌شناختی را با نوعی عملیات عتیقه‌جویی و حتی مشابه فعالیت باندهای قاچاق در نظر گرفته‌اند.

جامعه باستان‌شناسی ایران از وزیر محترم میراث فرهنگی و گردشگری، جناب آقای علی اصغر مونسان، می‌خواهد

پیامدهای مخرب چنین تصمیمی را با کارشناسان و متخصصان - و نه لزوماً حلقه مشاوران - مورد بررسی دقیق قرار دهند. ما به عنوان جمعی از متخصصان باستان‌شناسی، قویاً این ابلاغیه و تصمیم را که در دنیا بی سابقه است تقبیح می‌کنیم. چنین طرحی حتی در امنیتی‌ترین کشورها

پافشاری وزیر میراث فرهنگی

بر نصب دوربین هنگام کاوش باستان‌شناسی

با وجود اعتراض جامعه باستان‌شناسی ایران در زمینه ابلاغیه جدید وزارت میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری مبنی بر نصب دوربین هنگام کاوش باستان‌شناسی، وزیر این وزارت‌خانه بر نصب دوربین پافشاری کرد.

علی اصغر مونسان با تأکید برآنکه آنچه به استان‌ها ابلاغ شده باید رعایت شود، تصریح کرد: اگر چنین مهمی رعایت نشود، خلاف مقررات خواهد بود و کاوش‌های باستان‌شناسی باید تحت نظارت دوربین‌های حفاظتی انجام شود و هرکس این کار را انجام ندهد خلاف مرتکب شده است.

این صحبت در حالی است که چندی پیش بهروز عمرانی رییس پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری درباره نصب دوربین‌های مدار بسته در محل کاوش باستان‌شناسی گفته بود: حفاظت از اموال حین کاوش یکی از مواردی است که همواره مورد توجه مسئولان بوده است. از آنجا که با چند مورد مشکل در خصوص انتقال اموال روبه‌رو بودیم، از این رو وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی نگرانی‌هایی در این خصوص برایشان به وجود آمده بود که ما با ابلاغ پیوست مستندنگاری سعی کردیم این نگرانی را مرتفع سازیم.

عمرانی ادامه داد: در شیوه انتقال اشیاء سوءتفاهم ایجاد شده بود اما با رایزنی‌های انجام شده، پیوست مستندنگاری با در نظر گرفتن تمام موارد از عکاسی و ثبت اشیاء گرفته تا واگذاری اشیاء به امین اموال مستند شد و حتی اگر احتمال نصب دوربین که خیلی بعید است وجود داشته باشد، در نهایت هم می‌توانیم از اطلاعات آن برای مستندنگاری استفاده کنیم. تمام تلاش ما آن بود تا سوءتفاهم و نگرانی‌های به وجود آمده را رفع کنیم. ضمن آنکه بیشتر محوطه‌های باستانی ایران از جمله تخت جمشید و... هم‌اکنون دوربین دارند.

“Contents”

Article

Ahura Mazda and Shapur II? A Note on Taq-I Bustan I, The Investiture of Ardashir II Bruno Overlaet, Persian translated by Sajjad Bahramian	4
Remarks on Late Sasanian Art: The Figural Capitals at Taq-e Bostan Matteo Compareti, Persian translated by Shahin Aryamanesh	20
A Wandering Masterpiece in Closet: Brass Ewer of Zanjan Archaeological Museum Ali Norallahi	34
The Sphero-conical Vessel: A Difficult Interpretation between Historical Sources and Archaeology S. Pradines, Persian translated by Mohsen Saadati	64
Archaeological Survey of Zahan and Shaskuh Sections of Zirkuh County of South Khorasan Mohammad Farjami & Ali Asghar Mohmoodi Nasab	74
Archaeological Survey of the Historical Context of the Village of Tighdar in Qaen Ali Asghar Mahmoodi Nasab & Esmaeil Marofi Aghdam	103

Obituary

Robert Henry Dyson Arshak Iravanian	120

Critique and Book Review

Decline and Fall of the Sasanian Empire ... Arshak Iravanian	121

Reports

Memordom of Reza Mostofi Fard	125
First International Conference of the Society of Iranian Archaeology: “Cultural Interactions, Continuity and Disruption”	131
Seventeenth Annual Sympoaium on the Iranian Archaeology	136
Statement by the Society for Iranian Archaeology	142

ایران ورجاوند

○ ○ ○ ○ ○
| Iran-e Varjavand (Glorious Persia) |
| Persian Journal Of Iranain Studies |
| Vol. 2, No.3, Autumn & Winter 2020 |

Concessionaire, Manager in Charge
and Editor-in-chief:
| Dr Shahin Aryamanesh |
Managing Editor: **Houshang Rostami**

 Tehran, Iran, Post box: 14515-569
 www.iranvarjavand.ir
 Iranvarjavand@hotmail.com
 +98 9395969466

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without prior permission in writing, from the publisher.

With Contributions by
| Tissaphernes Archaeological Research Group |

Persian Journal of Iranian Studies | Vol. 2 | No. 3 | Autumn & Winter 2020

ایران ورجاوند

Iran-e Varjavand
(Glorious Persia)

- ◆ Remarks on Late Sasanian Art: The Figural Capitals at Taq-e Bostan
- ◆ Archaeological Survey of the Historical Context of the Village of Tighdar in Qaen
- ◆ A Wandering Masterpiece in Closet: Brass Ewer of Zanjan Archaeological Museum
- ◆ Ahura Mazda and Shapur II? A Note on Taq-I Bustan I, The Investiture of Ardashir II
- ◆ Archaeological Survey of Zahan and Shaskuh Sections of Zirkuh County of South Khorasan
- ◆ The Sphero-conical Vessel: A Difficult Interpretation between Historical Sources and Archaeology